

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžf/36/2015
Identifikačné číslo spisu: 6014200970
Dátum vydania rozhodnutia: 20.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6014200970.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členov senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobkyne: T. P., bytom E. právne zastúpenej JUDr. Magdou Jaňovkovou, advokátkou so sídlom Skuteckého 30, Banská Bystrica, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100902/97496/2014/CI z 9. júna 2014, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23S/144/201 <.4-35 zo 4. marca 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23S/144/201 <.4-35 zo 4. marca 2015 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. 1100902/97496/2014/CI z 9. júna 2014, ako aj rozhodnutie Colného úradu Banská Bystrica č. 1095131/1/604106/2013 zo 16. decembra 2013 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobkyni sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č.k. 23S/144/2014-35 zo 4. marca 2015 žalobu žalobkyne o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100902/97496/2014/CI z 9. júna 2014 zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnej žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

2. Žalovaný rozhodnutím č. 1100902/97496/2014/CI z 9. júna 2014 potvrdil rozhodnutie Colného úradu Banská Bystrica č. 1095131/1/604106/2013 zo 16. decembra 2013, ktorým bola žalobkyňa uznaná vinnou zo spáchania priestupku podľa § 41a ods. 1 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov (ďalej len „zákon č. 106/2004 Z.z.“), za čo jej bola uložená pokuta v sume 3 000,- €. Žalobkyni bola zároveň uložená povinnosť nahradiť trovy konania v sume 16,- €.

3. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že pokiaľ žalobkyňa poukazovala na súdne konanie vedené na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp.zn. 24S/72/2014 na základe ňou podanej

žaloby proti rozhodnutiu žalovaného č. 1100902/568102/2013/CI z 11.04.2014, ktorým bola žalobkyni, v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, vyrubená spotrebná daň z tabakových výrobkoch za zdaňovacie obdobie 18.09.2012 v sume 72 050,94 €, preskúmovacie súdne konanie, ktorým sa posudzuje zákonnosť rozhodnutia o vyrubení spotrebnej dane, je v podstate irelevantnou skutočnosťou pre toto konanie, v ktorom sa posudzuje zákonnosť rozhodnutia o uložení sankcie za priestupok podľa § 41a ods. 1 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z. Podľa krajského súdu žalovaný, ako aj colný úrad vykonali dokazovanie v dostatočnom rozsahu a vec správne právne posúdili. Zistené skutkové okolnosti preukazujú spáchanie priestupku žalobkyňou, a to vo forme nedbanlivostného zavinenia. Nedbanlivostný postup žalobkyne vyplýva z jej správania, keď požičala motorové vozidlo neznámej osobe, ktorá sa odvolávala na súhlas jej druha G. T., pričom následne nevedela identifikovať osobu, ktorej požičala vozidlo, a to ani dodatočne a G. T. akýkoľvek vzťah a vedomosť o tejto neznámej osobe poprel. Žalobkyňa mala vedomosť, že jej druh G. T. bol v minulosti už viackrát trestaný za nelegálne nakladanie s liehom a tabakom, podliehajúcim spotrebnej dani. Pokiaľ zdôrazňovala skutočnosť, že nezavinila zistený stav, pretože nebola pri otvorení vozidla, neodovzdávala kľúče od vozidla, nemala vedomosť, kto s vozidlom manipuluje, čo sa vo vozidle nachádza a odkiaľ sú veci v ňom zistené, krajský súd poukázal na to, že toto je irelevantné pre posúdenie naplnenia skutkovej podstaty priestupku podľa § 41 a ods. 2 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z. Tvrdenie žalobkyne, že dotknutá osoba musí mať nejakú vedomosť o tom, že má vo svojej dispozícii tabakové výrobky, nie je súladné so znením citovaného ustanovenia zákona a nezodpovedá ani jeho výkladu. V konaní nebola spornou skutočnosť, že tovar bol zistený v aute, vlastníčkou ktorého je žalobkyňa. Krajský súd sa plne stotožnil s výkladom ustanovenia § 41a ods. 1 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z. žalovaným, podľa ktorého vedomosť osoby o existujúcom tovare u nej zistenom nie je nutná aj pred zistením tovaru. Relevantnou skutočnosťou je to, či po tom, čo tovar u nej bol zistený, vie preukázať jeho pôvod alebo spôsob nadobudnutia tovaru u nej zisteného. Krajský súd sa nestotožnil ani s námietkou žalobkyne, že vlastníctvo motorového vozidla neznamená automaticky vlastníctvo vecí, ktoré sa v ňom nachádzajú. K uvedenému krajský súd uviedol, že z ustanovenia § 41a ods. 1 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z. nevyplýva, že by zistený tovar mal byť dotknutou osobou vlastnený. Rozhodujúcou skutočnosťou je to, že bol takýto tovar zistený v aute, ktorého vlastníčkou je žalobkyňa a teda existuje objektívny fyzický vzťah žalobkyne k zistenému tovaru v dôsledku vlastníctva vecí, v ktorom bol zistený. Preto žalovaný správne konštatoval, že rozhodujúcou skutočnosťou bolo zistenie, že tovar sa nachádzal u žalobkyni, pretože ona má najbližší vzťah k tovaru práve z dôvodu vlastníctva auta, v ktorom bol zistený. Keďže žalobkyňa v konaní neurčila osobu, ktorá s vozidlom manipulovala, ktorá by tovar umiestnila do jej vozidla, nemohla sa vyviniť z priestupku. Práve v dôsledku jej pasivity došlo k naplneniu skutkovej podstaty priestupku v tom, že nevedela preukázať pôvod alebo spôsob nadobudnutia zistených tabakových výrobkov v jej motorovom vozidle.

4. Proti rozsudku krajského súdu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. V dôvodoch odvolania uviedla, že ak krajský súd konštatoval, že vykonaním skutku, ktorý sa jej kladie za vinu, došlo k naplneniu objektívnej stránky priestupku, to ešte neznamená, že došlo aj k splneniu subjektívnej stránky a to vo forme predpokladanej zákonom o priestupkoch. Priestupkové konanie je založené na tom istom princípe ako trestné konanie. Ide o deliktuálnu zodpovednosť, kde musia byť splnené znaky skutkovej podstaty konkrétneho priestupku a to tak, ako to vyžaduje zákon o priestupkoch, teda že musí byť zistený objekt, objektívna stránka, subjekt, subjektívna stránka. Krajský súd nepostupoval správne, keď nedbanlivosť žalobkyne založil na skutočnosti, že požičala motorové vozidlo osobe, ktorá sa odvolala na súhlas jej druha. Táto nedbanlivosť sa podľa rozhodnutia krajského súdu premieta aj do nedbanlivostného zavinenia za to, že v tomto motorovom vozidle bol zaistený tovar, o ktorom žalobkyňa nemala žiadnu vedomosť, ale vzhľadom na najbližšie možnú zodpovednú osobu, za tento zodpovedá. Pri vedomej a nevedomej nedbanlivosti je kritériom pre určenie jej formy miera opatrnosti - neopatrnosti páchatel'a priestupku. Priestupkový zákon nestanovuje mieru opatrnosti, táto je daná v podstate spojením jej objektívneho a subjektívneho vymedzenia s prihliadnutím na znalosti a skúsenosti, pričom pri nevedomej nedbanlivosti je možnosť a povinnosť predvídať následok daná súčasne a nedostatok ktorejkoľvek z nich znamená, že ide o nezavinené konanie, ktoré nezakladá žiadnu priestupkovú zodpovednosť. Pri posudzovaní týchto dvoch zložiek by muselo byť preukázané, že žalobkyňa mala akúkoľvek vedomosť o tom, čo aj v rovine hypotetickej, že týmto vozidlom budú prepravované nejaké

veci, resp. že pôjde o nelegálnu prepravu. Samotná skutočnosť vydania kľúčov od motorového vozidla osobe, ktorú po mene nepozná, ešte neznamená splnenie tejto skutočnosti. Navyiac nie je splnená príčinná súvislosť medzi konaním žalobkyne vo vzťahu k požičaniu motorového vozidla a následkom, ktorý nastal. Takéto posudzovanie nevedomej nedbanlivosti by malo v praxi za následok zodpovednosť kohokoľvek za akékoľvek konanie inej osoby, ak táto použije vec, ktorú má k dispozícii od jej vlastníka. Krajský súd týmto založil tzv. absolútnu zodpovednosť, pričom takáto zodpovednosť neexistuje ani v trestnom práve, ktorého princípy v celom rozsahu platia aj pre priestupkové konanie. Zodpovednosť za priestupok je prísne individuálna a preto skutočnosť, že žalovaný a krajský súd poukazujú na to, že žalobkyňa žije s druhom, ktorý bol trestaný, je úplne účelová, zasahujúca dokonca do oblasti rodinného života, nemajúca oporu vo vzťahu dokazovaniu zavinenia za priestupok, špekulatívna a preto nezákonná.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Uviedol, že skutkové a právne okolnosti daňového prípadu, uvádzané žalobkyňou v odvolaní, v zásade predstavujú opakované tvrdenia, ku ktorým sa už žalovaný vyjadril. Ťažiskom odvolania žalobkyne je námietka, že súd nemohol skonštatovať nedbanlivostné zavinenie žalobkyne a príčinnú súvislosť medzi konaním žalobkyne a následkom len zo skutočnosti, že žalobkyňa požičala svoje motorové vozidlo osobe, ktorá sa odvolávala na jej druhu, ktorý bol v minulosti trestaný v súvislosti s nelegálnym nakladaním s tovarom, ktorý podlieha spotrebnej dani. Uvedené tvrdenie žalobkyne je však zjednodušené a skresľujúce, keďže podstatou prípadu nie je len okolnosť, že druh žalobkyne bol súdne trestaný, ale aj skutočnosť (a na tú súd v rozsudku upozorňuje), že druh žalobkyne vzťah a vedomosť o danej osobe poprel a žalobkyňa nevedela uvedenú osobu identifikovať. Tým pádom v konaní ani vôbec neboli potvrdené tvrdenia žalobkyne o skutkovom pozadí prípadu, ktoré na svoju obranu prezentovala.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

7. Podľa § 491 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“) ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Podľa § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

9. Z administratívneho spisu odvolací súd zistil, že Colný úrad Banská Bystrica ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. 1095131/1/604106/2013 zo 16.12.2013 uznal žalobkyňu vinnou zo spáchania priestupku podľa § 41a ods. 1 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z., ktorého sa dopustila tým, že nevedela v súlade so zákonom č. 106/2004 Z.z. preukázať pôvod alebo spôsob nadobudnutia tabakových výrobkov - tabaku spolu v množstve 1037,60 kg, zistených dňa 18.09.2012 v priestore motorového vozidla zn. Fiat Ducato, ev.č. X., ktorého je vlastníčkou, a to bez ohľadu na to, či nakladá alebo nakladala s týmto tabakom ako s vlastným. Žalobkyňa bola podľa § 41a ods. 2 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z. za spáchanie tohto priestupku uložená pokuta v sume 3 000,- € a podľa § 1 písm. a/ vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 411/2006 Z.z. ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov konania o priestupku povinnosť zaplatiť trovy konania v sume 16,- €.

10. Zo zápisnice Colného úradu Banská Bystrica, Stanica colného úradu Lučenec o miestnom zisťovaní Č.j. 9005185/1/1171563/2012 z 18.09.2012 vyplýva, že dňa 18.09.2012 colníci v rámci výkonu daňového dozoru zastavili a skontrolovali motorové vozidlo zn. Fiat Ducato, ev. č. X., v ktorom sa nachádzal vodič G. T. a spolujazdec O. R.. V nadväznosti na uvedenú prehliadku vykonali colníci ďalšie

operatívno-pátracie úkony, pri ktorých našli motorové vozidlo zn. Fiat Ducato, ev. č. X., nachádzajúce sa v obci Lom nad Rimavicou. Kľúče od tohto motorového vozidla vydal colníkom T. T., bytom V. E., X.. Colníci v ňom zistili tabak, nachádzajúci sa v bielych vreciach v počte 46 kusov a v kartónových škatuliach v počte 4 kusy, v celkovej váhe 1037,60 kg. Pri kontrole neboli predložené nadobúdacie doklady od tohto tabaku.

11. Rozhodnutím Colného úradu Banská Bystrica č. 09005185/1/1171564/2012 z 18.09.2012 boli zistené tabakové výrobky podľa § 41a ods. 2 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z. v spojení s § 41 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 563/2009 Z.z.“) zabezpečené T. T., bytom V. XXX, X..

12. T. T. v odvolaní proti uvedenému rozhodnutiu o zabezpečení zistených tabakových výrobkov namietal, že zabezpečený tovar mu nepatrí a motorovým vozidlom zn. Fiat Ducato, ev.č. X. disponuje jeho brat G. T. a žalobkyňa.

13. Žalobkyňa do zápisnice Colného úradu Banská Bystrica o podaní vysvetlenia č. 9005185/1/1220731/2012 z 18.10.2012 uviedla, že je vlastníčkou motorového vozidla zn. Fiat Ducato, ev.č. X.. Kľúče od tohto motorového vozidla dala tri alebo štyri dni pred 18.09.2012 neznámemu, vyššiemu pánovi, ktorý sa odvolal na jej druhu G. T.. Nemá vedomosť, že sa v jej vozidle nachádzal tabak. Tento jej nepatrí. Nevie koho tento tabak je.

14. Colný úrad Banská Bystrica rozhodnutím č. 9005185/1/1227955/2012 z 23.10.2012 podľa § 41 ods. 5 zákona č. 563/2009 Z.z. zrušil svoje rozhodnutie č. 09005185/1/1171564/2012 z 18.09.2012 z dôvodu, že tabak sa u T. T. nezistil a nenachádzal, nakoľko T. T. nie je vlastníkom motorového vozidla zn. Fiat Ducato, ev.č. X..

15. Colný úrad Banská Bystrica rozhodnutím č. 9005185/1/1227960/2012 z 23.10.2012 zistené tabakové výrobky podľa § 41a ods. 2 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z. zabezpečil žalobkyňi. Rozhodnutím žalovaného č. 1100902/14715/22013/CI z 19.03.2013 bolo toto rozhodnutie podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z.z. potvrdené.

16. Žalobkyňa ako obvinená z priestupku vypovedala, že sa necíti byť vinná. Motorové vozidlo zn. Fiat Ducato, ev. č. X. požičala osobe, ktorú po mene nepozná, ale vie, že ide o osobu z Brezna, ktorá sa odvolala na jej druhu G. T.. O tom, kde sa táto osoba v inkriminovanom čase pohybovala s motorovým vozidlom, ani o tom, čo sa v motorovom vozidle nachádzalo nemá žiadnu vedomosť. Na otázku colného úradu vo veci identifikácie osoby, ktorej žalobkyňa požičala svoje motorové vozidlo advokátka žalobkyne uviedla, že v lehote 15 dní oznámi písomne colnému úradu, či a na základe akých skutočností je možné túto osobu identifikovať.

17. Žalobkyňa v určenej lehote (a ani do vydania prvostupňového rozhodnutia) colnému úradu neoznámila skutočností, na základe ktorých by bolo možné identifikovať osobu, ktorej podľa jej tvrdení požičala motorové vozidlo zn. Fiat Ducato, ev.č. X., ktorého je vlastníčkou a v ktorom boli tabakové výrobky dňa 18.09.2012 zistené.

18. Colný úrad Banská Bystrica rozhodnutím č. 1095131/1/604106/2013 zo 16.12.2013, uznal žalobkyňu vinnou zo spáchania priestupku podľa § 41a ods. 1 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z., za čo jej uložil pokutu v sume 3 000,- €. Žalobkyňi bola zároveň uložená povinnosť nahradiť trovy konania v sume 16,- €. Správny orgán prvého stupňa v odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že dňa 18.09.2012 v ložnom priestore uzavretého motorového vozidla zn. Fiat Ducato, ev.č. X., ktorého vlastníčkou je priestupca, boli colnými orgánmi zistené tabakové výrobky, a to tabak na fajčenie spolu v množstve 1037,60 kg, ktorých pôvod alebo spôsob nadobudnutia nevedel priestupca v súlade so zákonom č. 106/2004 Z.z. colnému úradu preukázať. Priestupca v konaní nepredložil relevantný doklad, ktorým by preukázal pôvod alebo spôsob nadobudnutia tabaku u neho zisteného, ani konkrétne neoznačil osobu, ktorá podľa jeho tvrdení mala mať od neho predmetné

motorové vozidlo zapožičané. Nakoľko sa zistený tabak nachádzal v neoznačených bielych vreciach a kartónových škatuliach, nie je možné preukázať, že sa jedná o tabak, ktorý by bol uvedený do daňového voľného obehu v tuzemsku a nie je možné zistiť ani jeho výrobcu. Pre posúdenie veci bolo v tomto prípade rozhodujúce to, že zistený tabak, ktorého pôvod alebo spôsob jeho nadobudnutia nebol preukázaný, sa nachádzal v motorovom vozidle priestupcu. Priestupca má preto najbližší ekonomicko-právny kauzálny vzťah k tomuto zistenému tabaku. Vzhľadom na neznámu identitu údajnej tretej osoby, ktorej mal priestupca jeho motorové vozidlo požičať, určuje vlastnícky vzťah k motorového vozidlu, v ktorom boli zistené tabakové výrobky, priestupcu za osobu, ktorá je povinná preukázať jeho pôvod alebo spôsob jeho nadobudnutia, pričom podľa § 41a ods. 1 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z. je bezpredmetné, či priestupca nakladá alebo nakladal so zistenými tabakovými výrobkami ako s vlastnými. Navyše motorové vozidlo priestupcu, v ktorom sa tieto tabakové výrobky nachádzali, bolo pri príchode colníkov riadne uzamknuté a nebolo zistené, že by nájdený tovar bol uložený do priestoru tohto motorového vozidla po jeho násilnom otvorení. Konanie priestupcu bolo v tomto prípade nedbanlivostné, pretože napriek tomu, že nevedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, vzhľadom na nevyvrátiteľnú právnu prezumpciu znalosti zákona to vedieť mal a mohol. Colný úrad poskytol priestupcovi dostatočný časový priestor na zistenie konkrétnej osoby, ktorá si od priestupcu mala zapožičať motorové vozidlo, v ktorom bol tabak zistený. Tvrdenie priestupcu, že nevie, komu zapožičal motorové vozidlo je účelové, sledujúce zbavenie sa zodpovednosti za porušenie právnych predpisov seba alebo blízkej osoby. Je nepravdepodobné, aby vlastník veci, obzvlášť veci značnej majetkovej hodnoty akou predmetné motorové vozidlo nesporne bolo, túto zapožičal osobe, ktorú nepozná.

19. Zo zápisnice Colného úradu Banská Bystrica z ústneho pojednávania č. 1095131/1/241893/2014 z 23.05.2014 vyplýva, že G. ako svedok vypovedal, že asi dva dni pred 18.09.2012 prišiel do miesta jeho trvalého bydliska jemu a jeho družke neznámy muž. Tento povedal jeho družke, že si prišiel požičať auto s tým, že to má dohodnuté so svedkom. Družka sa pokúšala svedkovi dovolať, avšak neúspešne, keďže bol na Bacúchu, kde je problém so signálom. Tomuto mužovi preto kľúče od motorového vozidla zn. Fiat Ducato, ev. č. X. odovzdala.

20. Žalovaný rozhodnutím č. 1100902/97496/2014/CI z 9. júna 2014 potvrdil rozhodnutie Colného úradu Banská Bystrica č. 1095131/1/604106/2013 zo 16. decembra 2013.

21. Podľa § 41a ods. 1 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z. priestupku sa dopustí fyzická osoba, ktorá nie je oprávnená na podnikanie, ak nevie preukázať v súlade s týmto zákonom pôvod alebo spôsob nadobudnutia tabakových výrobkov u nej zistených, ktoré sa u nej nachádzajú alebo ktoré sa u nej nachádzali, a to bez ohľadu na to, či nakladá alebo nakladala s tabakovými výrobkami ako s vlastnými.

22. Podľa § 41a ods. 2 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z. colný úrad uloží pokutu za priestupok podľa odseku 1 písm. c/ do 33 193,91 €, najmenej však 66,38 €, a také tabakové výrobky zabezpečí.

23. Podľa § 41a ods. 6 veta druhá zákona č. 106/2004 Z.z. na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.

24. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“) priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

25. Podľa § 3 zákona č. 372/1990 Zb. na zodpovednosť za priestupok stačí zavinenie z nedbanlivosti, ak zákon výslovne neustanoví, že je potrebné úmyselné zavinenie.

26. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. priestupok je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel'
a) vedel, že môže svojím konaním porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal na to, že tento záujem neporuší alebo neohrozí, alebo

b) nevedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, hoci to vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

27. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. priestupok je spáchaný úmyselne, ak páchatel'

a) chcel svojím konaním porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom alebo

b) vedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, a pre prípad, že ho poruší alebo ohrozí, bol s tým uzrozumený.

28. V prejednávanej veci nebolo sporné, že dňa 18.09.2012 bol colnými orgánmi v motorovom vozidle žalobkyne zn. Fiat Ducato, ev.č. BR-772BH zistený tabak v množstve 1037,60 kg. Sporným v tomto prípade bolo, či boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupku podľa § 41a ods. 1 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z.

29. Na objasnenie a sankcionovanie priestupku musia byť kumulatívne naplnené a zistené všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty priestupku, a to subjekt (páchatel' priestupku), subjektívna stránka (zavinenie), objekt (vybrané spoločenské vzťahy, ktoré sú chránené zákonom a proti ktorým konanie smeruje), objektívna stránka (konanie, následok a príčinná súvislosť medzi konaním a následkom). V prípade, že by čo i len jeden znak skutkovej podstaty nebol objasnený, nemožno potom hovoriť o priestupku. Ak pri niektorej časti skutkovej podstaty priestupku existujú pochybnosti o jej existencii a nebola preukázaná nado všetku pochybnosť, uplatní sa zásada in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obvineného).

30. O priestupku podľa § 41a ods. 1 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z. možno hovoriť vtedy, ak boli splnené tieto podmienky:

a) zistenie tabakových výrobkov príslušným colným orgánom,

b) tabakové výrobky sa nachádzajú alebo nachádzali u fyzickej osoby, ktorá nie je oprávnená na podnikanie,

c) táto fyzická osoba nevie preukázať pôvod alebo spôsob nadobudnutia tabakových výrobkov v súlade so zákonom č. 106/2004 Z.z. (ťažisko dôkazného bremena preukázať pôvod alebo spôsob nadobudnutia zistených tabakových výrobkov je na dotknutej fyzickej osobe),

d) nie je právne významné, či táto fyzická osoba nakladá alebo nakladala s tabakovými výrobkami ako s vlastnými.

31. Vzhľadom ku všetkým okolnostiam prípadu, keď bol tabak colným orgánom zistený v motorovom vozidle žalobkyne, ktoré bolo riadne uzamknuté a žalobkyňa neoznačila osobu, ktorej podľa svojich tvrdení niekoľko dní pred 18.09.2012 odovzdala kľúče od tohto motorového vozidla, dospel odvolací súd k záveru, že žalobkyňa mala k tabaku, zistenému v jej motorovom vozidle, najbližší ekonomicko-právny kauzálny vzťah a z tohto dôvodu ju zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať pôvod tohto zisteného tabaku alebo spôsob jeho nadobudnutia, a to bez ohľadu na to, či s ním nakladala alebo nenakladala ako s vlastným. Ako vyplýva z administratívneho spisu, žalobkyňa pôvod alebo spôsob nadobudnutia tabaku u nej zisteného dňa 18.09.2012 v súlade so zákonom č. 106/2004 Z.z. colnému orgánu nepreukázala.

32. Zákon č. 106/2004 Z.z. v ustanovení § 41a ods. 6 veta druhá upravuje, že na priestupky označené v tomto zákone a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch, a to zákon č. 372/1990 Zb. Nakoľko v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. je priestupkom zavinené konanie, obligatórnym znakom skutkovej podstaty priestupku podľa § 41a ods. 1 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z. je aj zavinenie.

33. Priestupok môže byť spáchaný úmyselným alebo nedbanlivostným zavinením (§ 4 ods. 1 a 2 zákona č. 372/1990 Zb.). Keďže zákon č. 106/2004 Z.z. neustanovuje, že na zodpovednosť za priestupok podľa § 41a ods. 1 písm. c/ je potrebné úmyselné zavinenie, postačuje aj zavinenie z nedbanlivosti (§ 3 zákona č. 372/1990 Zb.). Zákon č. 372/1990 Zb. v ustanovení § 4 ods. 1 písm. a/ a b/ rozlišuje nedbanlivosť vedomú a nevedomú. U oboch foriem nedbanlivosti je spoločné to, že chýba zložka vôle. Páchatel' nechce svojím konaním porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, ani nie je uzrozumený s tým,

že svojím konaním záujem chránený zákonom poruší alebo ohroží. Zatiaľ čo pri vedomej nedbanlivosti páchatel' priestupku vie o možnosti spôsobiť takýto následok, ale bez primeraných dôvodov spolieha na to, že k nemu nedôjde, pri nevedomej nedbanlivosti o tejto možnosti ani nevie, avšak vzhľadom k okolnostiam a svojím osobným pomerom to vedieť mal a mohol.

34. Z hľadiska ustanovenia § 41a ods. 1 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z. k naplneniu podmienky nedbanlivosti stačí nedbanlivosť nevedomá. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na svoju doterajšiu rozhodovaciu činnosť, podľa ktorej pri zavinení z nevedomej nedbanlivosti je zodpovednosť fyzickej osoby založená na povinnosti predvídať určité skutočnosti (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Sžo/256/2010 z 8. februára 2011).

35. Správny orgán prvého stupňa, žalovaný, ako aj krajský súd dospeli k záveru, že zavinenie žalobkyne vo forme nevedomej nedbanlivosti spočíva v tom, že svoje motorové vozidlo požičala neznámej osobe, ktorá sa odvolávala na súhlas jej druhu G. T., o ktorom mala žalobkyňa vedomosť, že bol v minulosti už viackrát trestaný za nelegálne nakladanie s liehom a tabakom, pričom žalobkyňa následne nevedela túto osobu identifikovať a jej druh G. T. akýkoľvek vzťah a vedomosť o tejto neznámej osobe poprel.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky má za to, že takto postavená konštrukcia zavinenia žalobkyne vo forme nevedomej nedbanlivosti neobstojí. Žalobkyňa tým, že odovzdala kľúče od svojho motorového vozidla jej neznámej osobe, avšak mysliac si, že ide o osobu známu jej druhovi, neporušila žiadnu povinnosť resp. zákaz uložený právnym predpisom. Žalobkyňa tým, že sama poskytla neznámej osobe kľúče od svojho motorového vozidla síce mala vedomosť o tom, že jej motorové vozidlo táto osoba zrejme použije, avšak v konaní o priestupku nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že žalobkyňa mala resp. mohla mať vedomosť o použití jej motorového vozidla touto osobou konkrétnym spôsobom (v tomto prípade, že do neho budú uložené zistené tabakové výrobky). Samotná skutočnosť, že druh žalobkyne bol v minulosti trestaný za nelegálne nakladanie s liehom a tabakom ešte nezakladá povinnosť žalobkyne predpokladať, že jej motorové vozidlo môže byť takýmto spôsobom zneužitá a ešte k tomu inou osobou, nie druhom samotným. Okolnosť, že sa osoba, ktorej žalobkyňa odovzdala kľúče od svojho motorového vozidla, odvolala na súhlas druhu žalobkyne, v minulosti trestaného za nelegálne nakladanie s liehom a tabakom, sama o sebe nenasvedčuje tomu, že sa aj táto osoba dopustí rovnakého skutku.

37. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že v tomto prípade nedošlo k naplneniu všetkých znakov skutkovej podstaty priestupku podľa § 41a ods. 1 písm. c/ zákona č. 106/2004 Z.z., nakoľko žalobkyňa nebolo preukázané zavinenie, a to ani vo forme nevedomej nedbanlivosti.

38. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené dôvody napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23S/144/201 <.4-35 zo 4. marca 2015 v zmysle § 250ja ods. 3 O.s.p. zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného č. 1100902/97496/2014/CI z 9. júna 2014, ako aj rozhodnutie Colného úradu Banská Bystrica č. 1095131/1/604106/2013 zo 16. decembra 2013 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

39. V ďalšom konaní je správny orgán viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

40. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p., ako aj § 151 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že úspešnej žalobkyňa náhradu trov konania proti žalovanému nepriznal, nakoľko nepodal návrh na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

41. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.